

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

MKCRX0010159

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

V Praze dne: 8. prosince 2010
Naše značka: MK 15281/2010 OPP
Sp. zn.: MK-S 2245/2010 OPP

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Ministerstvo kultury, odbor památkové péče, jako příslušný odvolací orgán státní památkové péče, rozhodlo ve věci odvolání Ateliéru pro životní prostředí, o.s., se sídlem Ve Svahu 1, 147 00 Praha 4 – Podolí, zastoupeným na základě plné moci JUDr. Petrem Kužvartem, advokátem se sídlem Za Zelenou liškou 967, 140 00 Praha, proti rozhodnutí Odboru výstavby Úřadu městské části Praha 1, čj. Výst. 038710/2009-Tr-I/U Milosrdných, o umístění stavby bytového domu „U Milosrdných“ včetně vyvolaných investic, v Praze 1 – Starém Městě, kdy odvolatel požadoval mimo jiné i přezkoumání závazného stanoviska Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hl. města Prahy čj. MHMP 291918/2008/Dol z 14. srpna 2008.

Ministerstvo kultury v tomto řízení v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu m ě n í závazné stanovisko MHMP 291918/2008/Dol z 14. srpna 2008.

Výrok nově zní takto:

„Magistrát hl. města Prahy, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu (dále též „MHMP OKP“) jako příslušný dotčený orgán státní správy vydává ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 písm. a zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, § 149 správního řádu, § 11 odst. 3, § 14 odst. 2 a 4 a § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, na základě žádosti společnosti Praga Progeti e Investimenti, spol. s r.o. Karlova 19, Praha 1, IČ 25126172; Hlavního města Praha, Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, IČ 0006458; Národní galerie v Praze, Staroměstské náměstí 606/12, Praha 1, IČ 00023281; Městské části Praha 1, Vodičkova 681/18 Praha 1, IČ 00063410, zastoupených na základě plných mocí paní Stanislavou Kmentovou, bytem Hasova 3092, Praha 4, pro potřeby **územního řízení**, toto závazné stanovisko:

Výstavba bytového domu na pozemcích parc. č. 904, 905, 906, 907, 908, 909/1, 910/2, 910/3, 1034, 1035, 1036/1, 1036/2, 900/1, 900/2, 901/2 a 902/2 v k.ú. Staré Město, U Milosrdných, Kozí, Malá Klášterská, Praha 1, které se nachází na území Pražské památkové rezervace prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hl. městě Praze, v rozsahu předložené dokumentace Bytový dům U Milosrdných, 110 Praha 1 – Staré Město, zpracované Ing. arch. Marií Kašparovou, ČKA 00571, ve společnosti PRINS spol. s r.o., Bruselská 14, Praha 2, v dubnu 2008 (která je uložena v archivu MHMP OKP pod čj. 291918/2008) je z hlediska zájmů státní památkové péče **nepřípustná.**“

Odůvodnění

Magistrát hlavního města Prahy, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu (dále též „prvoinstanční orgán“) na základě žádosti vlastníků dotčených nemovitostí Praga Progeti e Investimenti, spol. s.r.o., Karlova 19, Praha 1, IČ 25126172; Hlavního města Praha, Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, IČ 0006458; Národní galerie v Praze, Staroměstské náměstí 606/12, Praha 1, IČ 00023281; Městské části Praha 1, Vodičkova 681/18 Praha 1, IČ 00063410; zastoupených na základě plných mocí paní Stanislavou Kmentovou, bytem Hasova 3092, Praha 4 (dále jen „žadatel“) ze dne 14. května 2008; vydal dne 14. srpna 2008 závazné stanovisko čj. MHMP 291918/2008/Dol.

Prvoinstanční orgán shledal realizaci záměru žadatele výstavby bytového domu v rozsahu předložené projektové dokumentace bytový dům U Milosrdných, 110 00 Praha 1 - Staré Město, kterou zpracovala společnost PRINS spol. s.r.o., Bruselská 14, Praha 2 v 04/2008, odpovědný projektant Ing. arch Marie Kašparová, za přípustný při dodržení následujících podmínek:

1. Možnost exteriérového nasvícení objektu bude řešena v samostatném správním řízení před Magistrátem hl. města Prahy, odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu, a bude doložena noční vizualizací v blízkých i dálkových pohledech.

Ve věci bylo vydáno písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hl. městě Praze (dále též „NPÚ-ÚOPHMP“ nebo „odborná organizace“) čj. NPÚ 311/7315/2008 ze dne 16. července 2008. Odborná organizace při dodržení podmínek souhlasila s realizací záměru žadatele. Požadovala:

1. tradiční členění, tzn. okenní otvory (případně balkony nebo lodžie) budou odpovídat patru, k němuž patří, tj. nebudou zasahovat přes více podlaží
2. fasády nebudou zavěšené, ale budou tradičně řešené s okny a případně dalšími prvky
3. dvorní fasáda nebude nakloněna
4. materiál fasády bude tradiční stejně jako střešní krytina
5. u stromů navržených ke kácení bude předložen dendrologický průzkum
6. upravený návrh bude předložen NPÚ-ÚOPHMP k posouzení
7. v dostatečném předstihu bude proveden záchranný archeologický výzkum
8. stavebnímu úřadu bude předloženo písemné potvrzení o provedení záchranného archeologického výzkumu.

Stanovené podmínky NPÚ-ÚOPHMP odůvodnil mimořádně citlivou polohou zamýšlené stavby na rozhraní předasanační zástavby Anežské čtvrti a asanačního území. Především se jedná o bezprostřední sousedství kulturní památky barokního Kláštera Milosrdných bratří na západní straně a národní kulturní památky Anežského kláštera. Extravagantnost volně rozházených velkoplošných otvorů po fasádě, materiálové řešení fasády, naklonění dvorní fasády ani převýšená „střecha“ zamýšlené novostavby maskující dvě podlaží neodpovídají ani vzdáleně komornímu prostředí lokality. V minulosti se NPÚ-ÚOPHMP k zástavbě opakovaně vyjadřoval. Ve věci bylo vydáno i rozhodnutí prvoinstančního orgánu čj. OPP 30694/99 ze dne 4. října 1999, v němž byly mimo jiné stanoveny podmínky:

1. střecha objektu bude sedlová s výškou hřebene + 17.2 = 204.8 m.n.m., kóta korunní římsy bude na úrovni +13.1 = 200.7 m.n.m.

2. sedlová střecha bude mít krytinu z pálených tašek bobrovek
3. okna budou dřevěná v dřevěných rámech
4. omítky budou štukové.

V tomto správním řízení se jednalo o stejného investora, kterému i bylo známo rozhodnutí čj. OPP 30694/99 ze dne 4. října 1999. Odborná organizace požadovala přepracování návrhu, aby novostavba svým architektonickým výrazem nekonkurovala vysoce hodnotné zástavbě okolí a nebyla s ní v kontrastu. Stavba se nachází v místech s intenzivním středověkým osídlením a bude nutné je před započítáním výstavby odborně archeologicky prozkoumat. Pražská památková rezervace byla v roce 1992 zařazena na Seznam světového a kulturního dědictví UNESCO. Nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze, stanoví podmínku pro novou výstavbu a vnější úpravy nechráněných objektů musí dbát architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům, navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby (§ 3 odst. 1 písm. b) citovaného nařízení). Podmínka v písm. d) téhož ustanovení určuje, že zpracování, posuzování a schvalování mimo jiné projektové dokumentace staveb na území rezervace musí být prováděno se zřetelem ke kulturní hodnotě prostředí. Odborná organizace souhlasila s realizací záměru žadatele pouze v rozsahu objemu novostavby a při dodržení jí navržených omezujících podmínek.

V dopise z 8. srpna 2008 se žadatel vyjádřil ve věci námitek vznesených odbornou organizací. Návrh vzešel z výsledků mezinárodní architektonické soutěže. Vítězný návrh autorů arch. Claudio Lazzarini & Carl Pickering byl na základě doporučení poroty dopracován a následně byl upravován dle připomínek odborníků a veřejnosti. Navržené materiály byly dle připomínek modifikovány. Převažující podíl prosklení fasády byl změněn ve prospěch ploch neprůhledných. Nově upravené fasády, západní, do ulice Kozí a severní, do ulice Malá Klášterská reflektují využití objektu pro bydlení. Jsou navrženy jako plné s otvory pro okna v polohách odpovídající patřům i v prodloužení přes více podlaží. Naklonění jižní fasády a tvar zastřešení byly ponechány v souladu s kritérii pro dopracování návrhu. Použití mědi pro opláštění posledních podlaží a zastřešení je v Pražské památkové rezervaci častým prvkem. Prosklené prvky jsou navrženy pouze v jižní části fasády do polouzavřeného dvora do ulice U Milosrdných, a tak nemohou konkurovat v noci dominantnímu osvětlení kláštera v dálkových pohledech. Takto upravený návrh byl projednán s kladným výsledkem na zasedání Výboru kultury, ochrany památek a cestovního ruchu Zastupitelstva hl. města Prahy konaném dne 9. listopadu 2005 a na zasedání Výboru územního rozvoje zastupitelstva hl. města Prahy konaném dne 10. listopadu 2005. Žadatel je přesvědčen, že opláštění odpovídá modernímu architektonickému pojetí a vhodně přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby dotváří dané prostředí, či-li není v rozporu s podmínkami nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze.

Proti rozhodnutí Odboru výstavby Úřadu městské části Praha 1 čj. Výst. 038710/2009-Tr-I/U Milosrdných o umístění stavby bytového domu „U Milosrdných“ včetně vyvolaných investic v Praze 1 – Starém Městě ze dne 14. září 2009 podal odvolání Ateliér pro životní prostředí, o.s., Ve Svahu 1, 147 00 Praha 4 – Podolí, zastoupený na základě plné moci advokátem JUDr. Petrem Kužvartem, vedeným v seznamu ČAK pod č. 2545. Mimo jiné napadal i výše uvedené závazné stanovisko orgánu státní památkové péče. Namítal, že území plánované výstavby patří mezi nejcennější a vzhledem k historickému a urbanistickému vývoji mezi nejsložitější partie Starého Města Pražského. Přes množství demolic a nešťastných urbanistických zásahů si zdejší zástavba zachovala měřítko i charakter. Cílem novostaveb vstupujících do tohoto prostředí by měla být náprava urbanistických omylů, spočívající mimo jiné ve scelení stávající zástavby a nikoliv v jejím dalším rozrušování.

Navržená novostavba toto pojetí nesplňuje, neboť do historického prostředí vstupuje „neadekvátním a bez nadsázky arogantním“ způsobem. Její solitérní kompozice, hrubé architektonické řešení a až ostentativní cizorodost je ve výrazném a nesmyslně prvoplánovém protikladu k dochované historické zástavbě. Závazné stanovisko prvoinstančního správního orgánu označuje za vnitřně rozporné, když vyjma jedné vlastní podmínky nestanovil žádné omezení realizace záměru žadatele. Odborná organizace přitom podmínila uskutečnění záměru množstvím konkrétních podmínek. Prvoinstanční orgán neuvedl důvody, pro které se odchýlil od vyjádření odborné organizace, pouze konstatoval, že se s jejími námitkami neztotožnil, ale přiklání k vyjádření žadatele. Předmětná stavba je též v rozporu s nařízením vlády č. 66/1971 Sb., které ukládá dbát při nové výstavbě architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby.

Žadatel se vyjádřil k jednotlivým bodům podaného odvolání dopisem ze dne 18. prosince 2009. Mimo jiné namítal nepřislusnost odvolatele podávat námitky v oblasti památkové péče, neboť dle jeho stanov je jeho hlavním zájmem ochrana přírody a krajiny.

Prvoinstanční orgán spolu se spisem zaslal vyjádření k podanému odvolání. Uvedl v něm, že shromážděné důkazy hodnotil v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů. S písemným vyjádřením NPÚ-ÚOPHMP se prvoinstanční orgán ztotožnil, i když odborná organizace ne zcela detailně zdůvodnila dopady zamýšlené novostavby v kontextu okolní zástavby. Dále se přiklonil k námitkám žadatele a závěrům ze zápisů předložených žadatelem. Navržená hmota objektu nepovede k zániku struktury historické zástavby dotčeného území. Neprojeví se negativně v blízkých i dálkových pohledech na město. Návrh novostavby nenarušuje dle předložených náskresů charakter stávající okolní zástavby, měřítko, hladinu celého bloku a nezasahuje do celkového stylového pojetí urbanistické konfigurace veřejného prostoru. Prvoinstanční orgán nepovažoval za nezbytně nutné svévolně zasahovat do architektonického konceptu novostavby za účelem pohledově ji přiblížit historickým dvorním fasádám v prostředí památkové rezervace. Stavební úpravy na území Pražské památkové rezervace by měly vést k uchování památkových hodnot, nebo jejich regeneraci a zhodnocení v případě jejich poškození. Řešením však není dle názoru prvoinstančního orgánu konzervace objektů a ploch v památkové rezervaci, ale jejich estetické, funkční, technické, kulturní a společenské zhodnocení. Otázku nočního osvětlení novostavby řešil prvoinstanční orgán stanovením podmínky ve výroku závazného stanoviska, neboť toto nebylo řešeno předkládanou projektovou dokumentací a je významné z hlediska zájmů chráněných památkovou péčí. Dle názoru prvoinstančního správního orgánu novostavba vytváří organický přechod mezi kompaktní barokní zástavbou areálu nemocnice Na Františku a rozdrobenou nízkopodlažní zástavbou areálu Anežského kláštera. Volbou materiálů, tvaru střechy a celkovým hmotovým uspořádáním s touto zástavbou není v kontrastu. Navržená hmota objektu odpovídá proporcemi okolní zástavbě a architektonické řešení vhodně přiměřenými prostředky současné architektonické formy dotváří dané území. Upravená architektonická podoba novostavby odpovídá doporučením poroty architektonické soutěže. Písemné vyjádření NPÚ-ÚOPHMP neposkytlo prvoinstančnímu orgánu dostatečný podklad pro spolehlivé zjištění skutečného stavu a z těchto důvodů se prvoinstanční orgán rozhodl podmínky č. 1 – 4 nezahrnout do svého závazného stanoviska. Prvoinstanční orgán se domnívá, že rozhodl v souladu s objektivní realitou a právními předpisy a žádal o potvrzení závazného stanoviska odvolacím orgánem

Po postoupení věci k Ministerstvu kultury, odboru památkové péče (dále též „odvolací orgán“) k odvolání zpracoval písemné vyjádření pod čj. NPÚ-302/3615/2010 ze dne 8. června 2010 Národní památkový ústav, ústřední pracoviště (dále též „NPÚ-ÚP“). Ve svém vyjádření souhlasil s návrhem odvolatele na zamítnutí záměru žadatele. Svůj názor odůvodnil následovně: Odsouhlasení novostavby v navržené podobě je nepřípustné z urbanistických

a architektonických důvodů. Předmětné pozemky se nachází ve složitých prostorových vztazích Pražské památkové rezervace mezi rozsáhlým areálem národní kulturní památky Anežský klášter, kulturní památky Kláštera Milosrdných bratří a areálem nemocnice na Františku. Plocha je nyní využívána jako parkoviště. Okolí Anežského kláštera patří mezi nejmalebnější místa Starého Města. Situováno je na historickém obvodu středověké městské zástavby. Jeho specifický charakter tvoří organické spojení drobné zástavby a gotického kláštera založeného ve 30. letech 13. stl. Na přelomu 19. a 20. stl. se zde zastavila radikální asanace Židovského a Starého Města postupující v této části města východně od Pařížské třídy k Haštalské čtvrti s klášterem. Předmětné pozemky jsou místem, kde dochází ke kontaktu drobnější zástavby Haštalské čtvrti s klášterem a blokovou zástavbou činžovních domů asanačního plánu. Anežský klášter je přirozenou významovou dominantou této části památkové rezervace a z tohoto hlediska musí být hodnoceny dopady zamýšlené novostavby. Na nároží ulic Kozí a U Milosrdných byla ještě v době před vyhlášením Pražské památkové rezervace postavena hmotově předimenzovaná budova čp. 804. Ta vysunula novodobou zástavbu za linii asanační zástavby východně směrem k Anežskému klášteru. Tento dům působí cizorodě a v kontextu je sám o sobě urbanistickou závadou. Bylo by chybou optimální hmotové řešení novostavby vztahovat k tomuto domu. Dokumentace novostavby se nezabývá širšími urbanistickými souvislostmi, neobsahuje bližší hodnocení významu pozemků. Nelze souhlasit s tezí, že novostavba vytváří organický přechod mezi kompaktní barokní zástavbou nemocnice Na Františku a rozdrobenou nízkopodlažní zástavbou areálu Anežského kláštera. Monoblok stejné výšky a tvarově nepochopitelného zkosení dvou posledních podlaží v úhlech, které jsou v kontextu místa zcela cizorodé, nemá nejmenší ambice reagovat na prostorové vztahy, snad kromě dominujícího podélného rozměru souběžného s ulicí U Milosrdných. Nelze souhlasit, že novostavba vytvoří kontinuitu s různorodou okolní městskou strukturou a že hmota objektu odpovídá proporcemi okolní zástavbě. Naplnění těchto požadavků by se muselo odrazit v jiném půdorysně a hmotově členitějším řešení, nejlépe s několika výškově rozčleněnými objekty. Stanovení maximální výškové hladiny neznamena, že by tato maximální výška měla být uplatněna na celou stavbu. Pojem „sklon střechy“ a jeho vztahování ke kostelu sv. Barbory v areálu Anežského kláštera je spekulativní a ryze účelové a nedůvodné, neboť nelze v žádném případě hovořit o „sklonu střechy“, ale pouze obvodovém zešíkmeném opláštění horních podlaží domu, u kterého zcela dominuje ploché zastropení posledního podlaží. Předložený návrh prezentuje robustní stavbu se zkoseným obrysem, který byl módním výrazovým architektonickým prostředkem před několika desetiletími, např. v Praze Nová scéna Národního divadla, částečně hotel Diplomat v Dejvicích, Komerční banka na Smíchově. Předmětné pozemky nelze a priori pokládat za nezastavitelné, ale navržená novostavba je pro dané historicky cenné místo Pražské památkové rezervace zcela nevhodná. Realizace záměru by jednak znamenala nenávratné vizuální poškození dané lokality bez možnosti její případné rehabilitace a dále by znamenala precedent pro realizaci obdobně kontrastních a kontroverzně koncipovaných staveb v blízkých částech Starého Města, kde doposud zcela dominuje klasické pojetí zástavby v tradičních proporcích, střešní krajinou, a pojetím budov jako „objektů s okny a střechami“. Odborná organizace odmítla tvrzení žadatele, že novostavba splňuje § 3 odst. b) nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze. Návrh se se širšími architektonickými vztahy ke kulturním památkám nevyrovnává a stejně jej nelze ani vzdáleně označit, že je řešen přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby. Panoramatické kvality Starého Města Pražského jsou běžně vnímané jak z přiléhajícího nábřeží, tak zejména z prostoru Letenských sadů. Washingtonská charta ICOMOS z roku 1987 o historických sídlech požaduje zachování historického charakteru města a všechny hmotné a duchovní prvky, jež tento charakter vyjadřují. Zejména se jedná o městskou půdorysnou strukturu danou uspořádáním parcel a ulic, vztahy mezi budovami, zelenými plochami a nezastavěnými prostranstvími, vnější i vnitřní vzhled budov daný jejich měřítkem, rozměry, stylem, konstrukcí, materiály, barvou,

výzdobou, vztahy mezi městem nebo městským celkem a jeho okolním prostředím. V případě stavby nových budov musejí být respektovány stávající prostorové poměry, zejména příslušné měřítko a velikost parcel. Není nutné bránit zavádění současných prvků, jsou-li v souladu s okolím. Harmonické začlenění soudobých prvků může přispět k obohacení celku. Australská Charta ICOMOS k péči o místa s kulturním významem v čl. 8 uvádí, že péče o místo vyžaduje, aby byly zachovány příslušné pohledové vazby a jiné vztahy, které přispívají ke kulturnímu významu místa. Nové stavby, demolice, rušivé prvky, či jiné změny, které by nepříznivě ovlivnily uspořádání nebo vztahy nejsou vhodné. Aspekty pohledových vazeb mohou zahrnovat využívání, prostorové uspořádání, objem, formu, měřítko, charakter, barvu, strukturu a materiály. Návrh odporuje článku 10 Úmluvy o ochraně architektonického dědictví, který po smluvních stranách úmluvy požaduje ochranu architektonického dědictví ve všech fázích přípravy plánů výstavby, tak v procesu schvalování prací.

Žadatel z důvodu složitého odborného posouzení a doby dovolených požádal o prodloužení lhůty na seznámení se s podklady řízení a vypracování vyjádření. Usnesením mu byla lhůta prodloužena do 10. srpna 2010. Stanovisko žadatel k písemnému vyjádření NPÚ-ÚP ze dne 8. června 2010 čj. NPÚ-302/3615/2010 bylo odvolacímu orgánu doručeno 8. srpna 2010. K otázce architektonického a urbanistického posouzení žadatel uvedl, že se nemůže jednat o zcela objektivní posouzení, neboť je založena na subjektivním hodnocení návrhu stavby. Žadatel odmítá požadavek NPÚ-ÚP na zrušení předmětného závazného stanoviska a vyvozuje, že takový postup lze uplatnit pouze v případě nezákonného závazného stanoviska a to v překumném řízení dle § 149 odst. 5 správního řádu. V odvolacím řízení, které probíhá, se posuzuje toliko věcná správnost. Ani z písemného vyjádření NPÚ-ÚP nevyplývá ani jediný přímý nebo nepřímý rozpor se zákonem. Odborná organizace neuvádí žádné konkrétní porušení pouze cituje obecné principy památkové péče. NPÚ-ÚP chce nezákonně rozšířit meze přezkumu, když mimo přezkumu z hlediska věcné správnosti požaduje přezkum z hlediska zákonnosti. Závazné stanovisko prvoinstančního orgánu označil za nekvalitní a z hlediska památkové péče a tudíž nezákonné. Dále žadatel napadá vyžádání závazného stanoviska odvolacího orgánu druhoinstančním stavebním úřadem. Závazné stanovisko rozporoval pouze Ateliér pro životní prostředí, nikoliv žadatel. Své námitky měl odvolatel uplatnit v souladu se zásadou koncentrace řízení nejpozději na veřejném ústním jednání. Odvolatel v dané lhůtě námitky nevnesl.

Odvoláním napadené závazné stanovisko je dle názoru odvolacího orgánu vadné z věcného hlediska i hlediska souladu s právními předpisy.

Má za prokázané, že předmětné pozemky se nacházejí v jedné z nejcennější části Pražské památkové rezervace na rozhraní asanační a předasanační zástavby v blízkosti národní kulturní památky Anežský klášter. Dále se nachází na území Pražské památkové rezervace, která je zařazena na Seznam světového dědictví UNESCO. Mezinárodní rada pro památky a sídla ICOMOS, která se zabývá ochranou kulturního dědictví a která je ohledně Světového dědictví hlavní poradním orgánem UNESCO přijala několik metodických dokumentů označovaných jako charty. Washingtonská charta ICOMOS z roku 1987 o historických sídlech požaduje zachování historického charakteru města a všech hmotných a duchovních prvků, jež tento charakter vyjadřují. Zejména se jedná o městskou půdorysnou strukturu danou uspořádáním parcel a ulic, vztahy mezi budovami, zelenými plochami a nezastavěnými prostranstvími, vnější i vnitřní vzhled budov daný jejich měřítkem, rozměry, stylem, konstrukcí, materiály, barvou, výzdobou, vztahy mezi městem nebo městským celkem a jeho okolním prostředím. V případě stavby nových budov musejí být respektovány stávající prostorové poměry zejména příslušné měřítko a velikost parcel, Není nutné bránit zavádění současných prvků, jsou-li v souladu s okolím. Harmonické začlenění soudobých prvků může přispět k obohacení celku. Australská charta ICOMOS k péči o místa s kulturním významem v čl. 8 uvádí, že péče o místo vyžaduje, aby byly zachovány příslušné pohledové vazby a jiné

vztahy, které přispívají ke kulturnímu významu místa. Nové stavby, demolice, rušivé prvky, či jiné změny, které by nepříznivě ovlivnily uspořádání nebo vztahy, nejsou vhodné. Aspekty pohledových vazeb mohou zahrnovat využívání, prostorové uspořádání, objem, formu, měřítko, charakter, barvu, strukturu a materiály.

Žadatel je přesvědčen, že navrhovaná novostavba respektuje prostředí a začleňuje se mezi sousedící kulturní památky a do území Pražské památkové rezervace. Odpovídá modernímu architektonickému pojetí a vhodně přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby dotváří dané prostředí, čili není v rozporu s podmínkami nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze. Na podporu svého tvrzení však žadatel neuvedl žádné konkrétní důkazy. Stejně tak v odůvodnění závazného stanoviska nezduvodnil své závěry prvoinstanční orgán. Námitky žadatele, ke kterým se prvoinstanční orgán při svém rozhodování přiklonil, jsou z hlediska zájmů památkové péče nedůvodné. Skutečnost, že návrh vzešel z výsledků mezinárodní architektonické soutěže, nenahrazuje a nahrazovat nemůže závazné stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče. Ze zápisu o hlasování poroty navíc vyplývá, že se rozhodování nezúčastnil ani uváděný „zástupce památkářů“ Ing. arch. Jiří Musálek, v té době zástupce ředitele odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy. Z hlasování se omluvil. Závazné stanovisko orgánu státní památkové péče jako dotčeného orgánu nemůže nahrazovat ani kladné usnesení Výboru kultury, ochrany památek a cestovního ruchu Zastupitelstva hl. města Prahy konaném dne 9. listopadu 2005 a zasedání Výboru územního rozvoje zastupitelstva hl. města Prahy konaném dne 10. listopadu 2005. Dle § 77 odst. 1 zákona č. 131/200 Sb., o hl. m. Praze, ve znění pozdějších předpisů, jsou výbory poradními orgány pro jednotlivé úseky činnosti Zastupitelstva hl. m. Prahy a rozhodně nemůžou vykonávat přenesenou působnost na úseku památkové péče. Akceptování podmínek NPÚ-ÚOPHMP mělo fakticky znamenat označení záměru za nepřijatelný. Řízení o vydání závazného stanoviska bylo zahájeno na návrh žadatele a rozsahem návrhu je i vymezeno. Realizace podmínek navržených NPÚ-ÚOPHMP by vedla k zásadnímu přepracování projektu. Prvoinstanční správní orgán, pokud si neopatřil jiné relevantní podklady svědčící ve prospěch odsouhlasení záměru, měl vydat záporné závazné stanovisko. Odborná organizace zástavbě pozemků nebránila, a proto nelze souhlasit s odůvodněním prvoinstančního orgánu, že odmítá přístup, který by vedl ke konzervaci současného stavu plochy v památkové rezervaci.

Odvolační orgán se přiklonil k názoru vyjádřeného NPÚ-ÚOPHMP, odvolatelem a NPÚ-ÚP. Shodně namítali, že navržená podoba novostavby vstupuje do cenného historického prostředí kontrastně a soliterně. Pro tento závěr bylo shromážděno dostatek argumentů. Záměr žadatele je nepřijatelný z urbanistických a architektonických důvodů. Prezentuje robustní stavbu se zkoseným obrysem, který byl módním výrazovým architektonickým prostředkem před několika desetiletími, např. v Praze Nová scéna Národního divadla, částečně hotel Diplomat v Dejvicích, Komerční banka na Smíchově. Na nároží ulic Kozí a U Milosrdných byla ještě v době před vyhlášením Pražské památkové rezervace postavena hmotově předimenzovaná budova čp. 804. Vysunula novodobou zástavbu za linii asanační zástavby východně směrem k Anežskému klášteru. Tento dům působí cizorodě a v kontextu je sám o sobě urbanistickou závadou. Bylo by chybou optimální hmotové řešení předmětné novostavby vztahovat k tomuto domu. Novostavba nevytváří organický přechod mezi kompaktní barokní zástavbou nemocnice Na Františku a rozdrobenou nízkopodlažní zástavbou areálu Anežského kláštera. Monoblok stejné výšky a tvarově nepochopitelného zkosení dvou posledních podlaží v úhlech, které jsou v kontextu místa zcela cizorodé, nemá nejmenší ambice reagovat na prostorové vztahy, snad kromě dominujícího podélného rozměru souběžného s ulicí U Milosrdných. Nelze souhlasit, že novostavba vytvoří kontinuitu s různorodou okolní městskou strukturou a že hmota objektu odpovídá proporcemi okolní zástavbě, když v jejím okolí se nachází drobná předasanační zástavba. Naplnění těchto

požadavků by se muselo odrazit v půdorysně a hmotově členitějším řešení. Nelze v žádném případě hovořit o „sklonu střechy“, ale pouze obvodovém zešíkmeném opláštění horních podlaží domu, u kterého zcela dominuje ploché zastropení posledního podlaží. Novostavbou by byly narušeny panoramatické kvality Starého Města Pražského běžně vnímané jak z přiléhajícího nábřeží, tak zejména z prostoru Letenských sadů. Z výše uvedených důvodů je navrhovaná novostavba v rozporu s § 3 písm. b) nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o pražské památkové rezervaci, která ukládá dbát při nové výstavbě a při vnějších úpravách nechráněných objektů architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům, navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby. Nejedná se tedy, jak uvádí žadatel, pouze o subjektivní hodnocení návrhu stavby.

Dále by souhlas s realizací záměru v budoucnu ztížil ochranu památkových hodnot Pražské památkové rezervace v dalších řízení, protože dle zásady vyjádřené v 2 odst. 4 správního řádu, by se v dalších obdobných případech muselo postupovat stejně, tj. obdobnou zástavbu v historicky tak cenném prostředí povolovat.

Mimo výše uvedené věcné vady vykazuje závazné stanovisko rozpor s právními předpisy.

K otázce aktivní legitimace odvolatele, kterou žadatel popírá, uvádíme následující. Dle § 149 odst. 1 správního řádu je závazné stanovisko úkonem učiněným správním orgánem na základě zákona. Závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány. Otázku účastenství neposuzuje Ministerstvo kultury jako odvolací orgán dotčeného orgánu, ale správní orgán, který vede správní řízení, tedy Městský úřad Prahy 1, odbor výstavby, popř. jeho nadřízený správní orgán. Ze spisu vyplývá, že odvolatel byl účastníkem řízení před prvoinstančním stavebním úřadem. Není ani doloženo, že by byl z řízení vyloučen. Nesouhlas se závazným stanoviskem, které vydal Magistrát hl. města Prahy, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, podle § 149 správního řádu, může účastník řízení úspěšně uplatnit pouze v odvolacím řízení proti rozhodnutí stavebního úřadu. Odstavec 4 § 149 správního řádu stanoví, že jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Z těchto důvodů se Ministerstvo kultury zabývalo námitkami odvolatele směřujícími do oblasti památkové péče. Otázka možného porušení zásady koncentrace řízení v řízení před stavebním úřadem není z výše uvedených důvodů pro Ministerstvo kultury rozhodná a ani se jejím řešením zabývat nemohlo.

Závazné stanovisko vydávané dle § 149 správního řádu musí být jasné, srozumitelné a přezkoumatelné. Jinak by nemohlo obstát jak při řízení o řádném opravném prostředku, kterým je odvolací řízení (§ 149 odst. 4 správního řádu), tak i řízení o mimořádném opravném prostředku, kterým je přezkumné řízení (§ 149 odst. 5 správního řádu). V procesu vyřizování odvolání se přezkoumává věcná stránka i soulad závazného stanoviska s právními předpisy. Skutečnost, že se na závazné stanovisko vztahuje i přezkum jeho souladu s právními předpisy, vyplývá ze základních zásad správního řízení uvedených v § 2 až 8 správního řádu. Tento požadavek vyplývá i z ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu. Odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, nepřihlíží. Paragraf 154 správního řádu umožňuje subsidiární použití všech ustanovení části druhé správního řádu v řízení o vydání závazného

stanoviska, tedy i § 89 odst. 2 správního řádu. Nemožnost přezkumu právní stránky závazného stanoviska v odvolacím řízení by vedlo k absurdním výsledkům, kdy by v případě zjištění závad muselo být vedle odvolacího řízení zahájováno přezkumné řízení. Na zahájení přezkumného řízení, které se vede výlučně z moci úřední, není právní nárok a účastníci řízení o vydání závazného stanoviska by ztratili aktivní možnost sami se bránit proti nezákonnému závaznému stanovisku dotčeného orgánu. Takový výklad by vedl k omezení práv účastníků řízení, k jejich nadměrnému zatěžování a byl by i v rozporu se zásadou hospodárnosti správního řízení.

Odvolacím řízením může být závazné stanovisko pouze potvrzeno nebo změněno. Není přípustné závazné stanovisko zrušit a věc vrátit prvoinstančnímu orgánu k novému řízení. Závazné stanovisko trpící natolik vážnými věcnými nebo právními vadami může být změněno a v odvolacím řízení označeno za nepřipustné. Opačný názor by znemožnil opravu závazných stanovisek, které by byly vydány v rozporu s veřejným zájmem. Stejný postup umožňuje § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu v případě odvolání. Ochrana veřejného zájmu je zakotvena jako jedna ze základních zásad § 2 odst. 4 správního řádu. Správní orgán musí dbát, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Ze shromážděného spisového materiálu vyplývá, že v minulosti bylo prvoinstančním orgánem rozhodnuto o novostavbě na části předmětných pozemků. Rozhodnutí prvoinstančního orgánu čj. OPP 30694/99 ze dne 4. října 1999 stanovilo následující podmínky:

1. střecha objektu bude sedlová s výškou hřebene + 17.2 = 204.8 m.n.m., kóta korunní římsy bude na úrovni +13.1 = 200.7 m.n.m.
2. sedlová střecha bude mít krytinu z pálených tašek bobrovek
3. okna budou dřevěná v dřevěných rámech
4. omítky budou štukové .

Odvoláním napadené závazné stanovisko je vadné, neboť jím není chráněn veřejný zájem a odporuje zásadě vyjádřené v již citovaném § 2 odst. 4 správního řádu. Prvoinstanční orgán se vůbec nezabýval svým dřívějším rozhodnutím, nevypořádal se s otázkou, proč v minulosti, byť u stavby menšího rozsahu, byly stanoveny výše uvedené omezující podmínky, zatímco u předmětného závazného stanoviska tomu tak nebylo. Písemné vyjádření NPÚ-ÚOPHMP přitom stanovení obdobných podmínek přímo navrhovalo.

Písemné vyjádření odborné organizace je dle § 14 odst. 6 zákona o památkové péči obligatorním, nikoliv však závazným, podkladem řízení, které si musí orgán státní památkové péče opatřit. V souladu s ustanovením § 50 odst. 4 správního řádu hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Odvolací orgán si vyžádal písemné vyjádření NPÚ-ÚP, aby mohl přezkoumat věcnou správnost závazného stanoviska, za situace, kdy písemné vyjádření jiného pracoviště odborné organizace bylo k záměru žadatele fakticky negativní, neboť omezovalo realizaci záměru žadatele množstvím podmínek.

Prvoinstanční správní orgán uvedl, že se s písemným vyjádřením odborné organizace ztotožňuje. Ale již nezdůvodnil, proč podmínky do svého závazného stanoviska nepřevzal. Ve svém vyjádření k odvolání prvoinstanční správní orgán uvedl, že odborná organizace ne zcela zdůvodnila dopady záměru žadatele na hodnoty chráněné v daném území. Povinnost zjistit stav věci, který nebudí pochyby a splňuje náležitosti § 2 správního řádu a zároveň chrání veřejný zájem, má jednoznačně správní orgán, nikoliv odborná organizace, která není správním orgánem a nemůže rozhodovat o právech a povinnostech subjektů. V případě, že

prvoinstanční orgán shledal písemné vyjádření NPÚ-ÚOPHMP nedostatečné, měl jej vyzvat k doplnění nebo si opatřit podklady další. Prvoinstanční správní orgán se přiklonil k námitkám žadatele, aniž by vysvětlil důvody tohoto kroku. Závazné stanovisko prvoinstančního orgánu vykazuje vážné vady, které způsobují jeho nepřezkoumatelnost. Pokud by bylo vydáváno v režimu správního řízení, vedly by ke zrušení a vrácení věci před prvoinstanční orgán k dalšímu řízení.

Z výše uvedených důvodů odvolací orgán dospěl k již uvedenému závěru.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle ustanovení § 149 odst. 1 správní řádu dále odvolat.

JUDr. Václav Karmazín
vedoucí právního oddělení
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

otisk úředního razítka

Hlavní město PRAHA

Magistrát hl. m. Prahy, Mariánské nám. 2, Praha 1, 11000

DP

MHMP 310 348/2011 MHMPXOU2X9BQ

PRŮVODKA ELEKTRONICKÉHO PODÁNÍ

Datum podání: 16.12.2010 08:31:24	EL. PODATELNA: HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
Věc: ZS MKČR - mění výrok ZS OKP MHMP k S-MHMP 52749/2010/OST/Če	Identifikátor el. podání: MHMP0C08F6GP
Poznámka: El. podání přijaté dne - 16.12.2010 08:31:24	Předmět: Závazné stanovisko v odvolacím řízení ve věci domu U Milosrdných
Odesílatel: Ministerstvo kultury, Maltézské náměstí 471/1, 11811 Praha 1	Datum doručení: 16.12.2010 08:35:54
E-mail odes.: Ministerstvo kultury	Datum ze dne: 16.12.2010 08:31:24
Počet příloh: 1	Stav el. podání: Podáno
Seznam příloh: ds_32681313.zfo;zs v druhém stupni.pdf	Datum zpracování: 16.12.2010 09:53:09
Přiděleno: odbor OKP <i>on/H</i> <i>č</i>	Zpracoval: Motejzíkova Květoslava, Ref. podatelny a výpravny
	Výsledek zpracování: podání přijato
	Podpis: Ověřeno
	Ověření: OK
	Datum ověření: 16.12.2010 09:53:12
	Časové razítko: Neurčeno
	Ověření čas. r.: Neurčeno
Datum a podpis zpracovatele:	